Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 4ης Ιουνίου 2020*

«Αίτηση αναιρέσεως – Υπαλληλική υπόθεση – Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) – Έκτακτος υπάλληλος – Ηθική παρενόχληση – Αίτηση αρωγής – Απόρριψη της αίτησης – Προσφυγή ακυρώσεως και αγωγή αποζημιώσεως – Άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα ακρόασης – Άρθρο 266 ΣΛΕΕ – Εκτέλεση της ακυρωτικής απόφασης»

Στην υπόθεση C-187/19 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2019,

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), εκπροσωπούμενη από τους S. Marquardt και R. Spac,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι ο:

Stéphane De Loecker, πρώην έκτακτος υπάλληλος της ΕΥΕΔ, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον J.-N. Louis, avocat,

προσφεύγων-ενάγων πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. G. Xuereb, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz και A. Kumin (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) ζητεί να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 13ης Δεκεμβρίου 2018, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (Τ-537/17, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2018:951), με την οποία, αφενός, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την από 10 Οκτωβρίου 2016 απόφαση της ΕΥΕΔ περί απορρίψεως της αίτησης αρωγής που είχε υποβάλει ο Stéphane De Loecker βάσει των άρθρων 12α και 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: επίδικη απόφαση) και, αφετέρου, απέρριψε το αίτημα χρηματικής ικανοποίησης της βλάβης την οποία αυτός ισχυριζόταν ότι υπέστη.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 12α του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτός ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο (στο εξής: ΚΥΚ), το οποίο εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στους εκτάκτους υπαλλήλους δυνάμει του άρθρου 11 του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΛΠ), προβλέπει τα εξής:

«1. Ο υπάλληλος απέχει από κάθε μορφή ηθικής ή σεξουαλικής παρενόχλησης.

[...]

3. Ως "ηθική παρενόχληση", νοείται η καταχρηστική επί ορισμένο χρονικό διάστημα διαγωγή που εκδηλώνεται κατά τρόπο επαναληπτικό ή συστηματικό με είδη συμπεριφοράς, με προφορικό ή γραπτό λόγο, με χειρονομίες ή πράξεις που γίνονται με πρόθεση και θίγουν την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια ή τη φυσική ή ψυχολογική ακεραιότητα ενός προσώπου.

[...]»

3 Το άρθρο 24 του ΚΥΚ, το οποίο εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στους εκτάκτους υπαλλήλους δυνάμει του άρθρου 11 του ΚΛΠ, ορίζει τα εξής:

«Η Ένωση παρέχει βοήθεια στον υπάλληλο, ιδίως σε περίπτωση διώξεως των δραστών απειλών, προσβολών, εξυβρίσεων ή αποπειρών εναντίον του προσώπου και της περιουσίας είτε του ιδίου είτε των μελών της οικογενείας του, λόγω της ιδιότητάς του ή των καθηκόντων του.

Η Ένωση επανορθώνει αλληλεγγύως τις ζημίες που έχουν προκληθεί στην περίπτωση αυτή στον υπάλληλο στο μέτρο που ο τελευταίος δεν είναι, εκ δόλου ή βαρείας αμελείας, υπαίτιος των ζημιών αυτών και εφόσον δεν έχει δυνηθεί να επιτύχει επανόρθωση από το δράστη.»

4 Το άρθρο 90 του ΚΥΚ ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στον παρόντα κανονισμό δύναται να προσφύγει στην αρμόδια για διορισμούς αρχή ζητώντας της να λάβει απόφαση περί αυτού. Η αρχή κοινοποιεί την αιτιολογημένη απόφαση της στον ενδιαφερόμενο εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από της ημέρας υποβολής της αιτήσεως. Μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής η έλλειψη απαντήσεως στην αίτηση σημαίνει σιωπηρή απορριπτική απόφαση, κατά της οποίας δύναται να υποβληθεί αίτημα κατά την έννοια της επομένης παραγράφου.

2. Κάθε πρόσωπο που υπόκειται στον παρόντα κανονισμό δύναται να υποβάλει στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή αίτημα κατά οιασδήποτε πράξεως η οποία θίγει τα συμφέροντά του, τόσο στην περίπτωση που η εν λόγω αρχή έχει ήδη λάβει απόφαση όσο και όταν παρέλειψε να λάβει μέτρο που επιβάλλεται από τον κανονισμό. Η ένσταση πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών μηνών.

[…]

Η αρχή κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο την αιτιολογημένη απόφασή της εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημέρα της υποβολής της ενστάσεως. Μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής η έλλειψη απαντήσεως στην ένσταση σημαίνει σιωπηρή απορριπτική απόφαση, κατά της οποίας δύναται να ασκηθεί προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 91.»

Το ιστορικό της διαφοράς

5 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 5 έως 39 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψισθεί ως ακολούθως.

6 Ο S. De Loecker προσελήφθη από την ΕΥΕΔ με τετραετή σύμβαση ως έκτακτος υπάλληλος, για να καλύψει, από την 1η Ιανουαρίου 2011, τη θέση του προϊσταμένου της αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Μπουζουμπούρα (Μπουρούντι) (στο εξής: αντιπροσωπεία), ως αποσπασμένος υπάλληλος των βελγικών διπλωματικών υπηρεσιών.

7 Από τις 10 Ιουνίου έως τις 14 Ιουνίου 2013, διενεργήθηκε επιθεώρηση της αντιπροσωπείας από κοινό κλιμάκιο της υπηρεσίας υποστήριξης και αξιολόγησης των αντιπροσωπειών της ΕΥΕΔ και της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) «Ανάπτυξη και Συνεργασία – EuropeAid» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: κλιμάκιο αξιολόγησης). Στο σχέδιο έκθεσης του κλιμακίου αξιολόγησης επισημάνθηκαν σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση της αντιπροσωπείας από τον S. De Loecker τόσο ως προς τη διεύθυνση όσο και ως προς την οργάνωση και τη διαχείριση των συγκρούσεων μεταξύ των μελών του προσωπικού. Στο σχέδιο έκθεσης επισυνάπτονταν δεκαεπτά συστάσεις, μεταξύ των οποίων η σύσταση για άμεση ανάκληση του S. De Loecker στην έδρα της ΕΥΕΔ για διαβουλεύσεις.

8 Από τις 21 Ιουνίου έως τα μέσα Αυγούστου 2013, ο διοικητικός γενικός διευθυντής της ΕΥΕΔ είχε σειρά τηλεφωνικών επαφών με τον πρόεδρο της επιτροπής των προϊσταμένων των διευθύνσεων του βελγικού Υπουργείου Εξωτερικών σχετικά με την περίπτωση του S. De Loecker.

9 Στις 24 Ιουνίου 2013, ο διοικητικός γενικός διευθυντής τηλεφώνησε στον S. De Loecker για να τον ενημερώσει σχετικά με την επείγουσα ανάκλησή του στην έδρα της ΕΥΕΔ στις Βρυξέλλες.

10 Κατά τη διάρκεια σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2013, ο διοικητικός γενικός διευθυντής παρέδωσε στον S. De Loecker απόσπασμα του σχεδίου έκθεσης του κλιμακίου αξιολόγησης το οποίο περιείχε τα κύρια πορίσματα που τον αφορούσαν.

11 Στις 4 Ιουλίου 2013, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες σύσκεψη υπό την προεδρία του εκτελεστικού διευθυντή του τμήματος «Αφρική» της ΕΥΕΔ, με συμμετοχή πολλών διευθυντικών στελεχών της ΕΥΕΔ και του S. De Loecker, για να συζητηθεί το σχέδιο έκθεσης του κλιμακίου αξιολόγησης. Κατά τη σύσκεψη, ζητήθηκε από τον S. De Loecker να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του εντός πέντε εργάσιμων ημερών. Επιπλέον, ο S. De Loecker υποστηρίζει ότι, κατά την έναρξη της σύσκεψης, ο προεδρεύων τον ενημέρωσε ότι «[είχε] ήδη ληφθεί καταρχήν απόφαση [για ανάκλησή του στην έδρα της υπηρεσίας]».

12 Στις 7 Ιουλίου 2013, ο S. De Loecker απέστειλε τα σχόλιά του επί του σχεδίου έκθεσης του κλιμακίου αξιολόγησης.

13 Με την από 15 Ιουλίου 2013 απόφαση του Ύπατου Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (στο εξής: Ύπατος Εκπρόσωπος), υπό την ιδιότητά του ως αρμόδιας για τη σύναψη των συμβάσεων πρόσληψης αρχής (στο εξής: ΑΣΣΠΑ), ο S. De Loecker μετατέθηκε προς το συμφέρον της υπηρεσίας, με άμεση ισχύ, στην έδρα της ΕΥΕΔ στις Βρυξέλλες για την κάλυψη θέσης στη διεύθυνση προσωπικού της ΓΔ «Διοίκηση και Οικονομικά» της ΕΥΕΔ. Κατά την τελευταία αιτιολογική σκέψη της, η απόφαση αυτή εκδόθηκε λαμβανομένων υπόψη των

διαπιστώσεων διαφόρων αποστολών που είχαν επισκεφθεί την αντιπροσωπεία το 2012 και το 2013, μεταξύ των οποίων και το κλιμάκιο αξιολόγησης, και είχαν επισημάνει σοβαρά διαχειριστικά προβλήματα τα οποία, μεταξύ άλλων, μπορούσαν να έχουν αρνητικές συνέπειες στην εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης για τη συνεργασία και την ανάπτυξη.

14 Στις 23 Αυγούστου 2013, ο S. De Loecker υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και κατέθεσε προσφυγή ακυρώσεως κατά της απόφασης αυτής. Η αίτηση και η προσφυγή πρωτοκολλήθηκαν με αριθμούς υπόθεσης F-78/13 R και F-78/13, αντιστοίχως. Με διάταξη της 12ης Σεπτεμβρίου 2013, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-78/13 R, EU:F:2013:134), ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Με απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-78/13, EU:F:2013:246), το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως.

15 Με επιστολή της 9ης Δεκεμβρίου 2013, ο S. De Loecker, επικαλούμενος τα άρθρα 12α και 24 του ΚΥΚ, απέστειλε στον Ύπατο Εκπρόσωπο έγγραφο με τίτλο «Καταγγελία», στο οποίο εξέθετε ότι είχε υποστεί ηθική παρενόχληση εκ μέρους του διοικητικού γενικού διευθυντή και ζητούσε να κινηθεί διοικητική έρευνα (στο εξής: αίτηση αρωγής).

16 Με έγγραφο της 20ής Δεκεμβρίου 2013, ο Ύπατος Εκπρόσωπος επιβεβαίωσε την παραλαβή της αίτησης αρωγής και ενημέρωσε τον S. De Loecker ότι την είχε διαβιβάσει στη ΓΔ «Ανθρώπινοι πόροι και Ασφάλεια» της Επιτροπής για να μεριμνήσει για την εξέτασή της, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της ΕΥΕΔ, «εντός της προβλεπόμενης από τον ΚΥΚ προθεσμίας».

17 Την ίδια ημέρα, ο Ύπατος Εκπρόσωπος, υπό την ιδιότητά του ως ΑΣΣΠΑ, ενημέρωσε τον S. De Loecker ότι είχε αποφασίσει να καταγγείλει τη σύμβαση εκτάκτου υπαλλήλου με ισχύ από τις 31 Μαρτίου 2014. Ο S. De Loecker άσκησε στις 28 Μαρτίου 2014 προσφυγή ακυρώσεως κατά της ως άνω απόφασης του Ύπατου Εκπροσώπου, η οποία απορρίφθηκε από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης με την απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-28/14, EU:F:2015:101).

18 Με απόφαση της 14ης Απριλίου 2014, ο Ύπατος Εκπρόσωπος, υπό την ιδιότητά του ως ΑΣΣΠΑ, απέρριψε την αίτηση αρωγής. Στην απόφαση αυτή, ο Ύπατος Εκπρόσωπος εξέθεσε ότι, λόγω του γεγονότος ότι η αίτηση αρωγής περιείχε κατηγορίες κατά του διοικητικού γενικού διευθυντή, είχε ζητηθεί η συνδρομή της Υπηρεσίας Ερευνών και Πειθαρχικών Κυρώσεων της Επιτροπής (IDOC) στην εξέταση του φακέλου και ότι η IDOC, θεωρώντας ότι είχε επαρκώς ενημερωθεί από τα στοιχεία του φακέλου, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν αναγκαίο να κινηθεί διοικητική έρευνα.

19 Στις 14 Ιουλίου 2014, ο S. De Loecker υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90 του ΚΥΚ, κατά της απόφασης με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση αρωγής. Η διοικητική αυτή ένσταση απορρίφθηκε με την από 14 Νοεμβρίου 2014 απόφαση του εκτελεστικού γενικού γραμματέα της ΕΥΕΔ.

20 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στις 24 Φεβρουαρίου 2015, ο S. De Loecker άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της από 14 Απριλίου 2014 απόφασης του Ύπατου Εκπροσώπου με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση αρωγής.

21 Με απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ακύρωσε την απόφαση του Ύπατου Εκπροσώπου με το σκεπτικό, που παρατίθεται στη σκέψη 45, ότι η ΕΥΕΔ είχε προσβάλει το δικαίωμα ακρόασης του S. De Loecker, κατά παράβαση του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης στηρίχθηκε στο γεγονός, που εκθέτει στη σκέψη 44 της απόφασής του, ότι, όπως προέκυπτε από τη δικογραφία, η

ΕΥΕΔ, κατόπιν της παραλαβής της αίτησης αρωγής, επιβεβαίωσε απλώς την παραλαβή αυτή στις 20 Δεκεμβρίου 2013 και ουδέποτε προέβη σε ακρόαση του S. De Loecker στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησης αυτής πριν από την έκδοση της απορριπτικής απόφασης.

22 Με επιστολή της 17ης Δεκεμβρίου 2015, ο S. De Loecker ζήτησε από την ΕΥΕΔ να τον ενημερώσει για τα μέτρα που σκόπευε να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί προς το άρθρο 266 ΣΛΕΕ. Με επιστολές της 26ης Φεβρουαρίου 2016 και της 24ης Μαρτίου 2016, επανέλαβε το αίτημα αυτό.

23 Με έγγραφο της 14ης Απριλίου 2016, η ΕΥΕΔ επισήμανε στον S. De Loecker ότι η καταγγελία του έπρεπε να εξεταστεί υπό το πρίσμα των αποφάσεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 13ης Νοεμβρίου 2014, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-78/13, EU:F:2014:246), και της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-28/14, EU:F:2015:101), οι οποίες είχαν «επικυρώσει» τις αποφάσεις της ΕΥΕΔ σχετικά με την ανάκλησή του στην έδρα της στις Βρυξέλλες και την καταγγελία της μεταξύ τους σύμβασης εκτάκτου υπαλλήλου. Η ΕΥΕΔ του πρότεινε να θεωρήσει την απάντηση που υπέγραψε ο Ύπατος Εκπρόσωπος στις 14 Απριλίου 2014 ως σχέδιο απάντησης στην αίτηση αρωγής λόγω παρενόχλησης και να της κοινοποιήσει τα πραγματικά περιστατικά, τις παρατηρήσεις καθώς και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που επιθυμούσε να προσθέσει στο σύνολο των εγγράφων και των εξηγήσεων που είχε ήδη παράσχει στο πλαίσιο της αρχικής αίτησης, προς απόδειξη της ύπαρξης ενδείξεων που συνιστούν αρχή απόδειξης ενεργειών εκ μέρους του υπηρετούντος κατά τον κρίσιμο χρόνο διοικητικού γενικού διευθυντή, οι οποίες να μπορούν δικαιολογημένα να χαρακτηριστούν ως παρενόχληση, κατά την έννοια του ΚΥΚ, και να δικαιολογούν την κίνηση διοικητικής έρευνας εις βάρος του. Διευκρινιζόταν ότι η πρόταση αυτή ισοδυναμούσε με ακρόαση του S. De Loecker σχετικά με την πρόθεση της Διοίκησης να απορρίψει την καταγγελία του, σε εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153).

24 Με επιστολή της 4ης Μαΐου 2016, ο S. De Loecker απάντησε στον Ύπατο Εκπρόσωπο υπενθυμίζοντας ορισμένα γεγονότα.

25 Με έγγραφο της 12ης Ιουλίου 2016, ο S. De Loecker ενημερώθηκε από την ΕΥΕΔ ότι η αίτηση αρωγής επρόκειτο να επανεξεταστεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, κατ' εφαρμογήν των συμφωνιών που είχε συνάψει με την Επιτροπή. Η ΕΥΕΔ προσέθεσε ότι, στο πλαίσιο της επανεξέτασης, θα διενεργούνταν, επί τη βάσει των στοιχείων του φακέλου, ανάλυση σχετικά με την ανάγκη διεξαγωγής διοικητικής έρευνας και ότι, μετά το πέρας της επανεξέτασης, θα του κοινοποιούνταν η απάντηση της ΑΣΣΠΑ.

26 Με την επίδικη απόφαση και σε εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), ο γενικός γραμματέας της ΕΥΕΔ απέρριψε την αίτηση αρωγής που είχε υποβάλει ο προσφεύγων δυνάμει των άρθρων 12α και 24 του ΚΥΚ εν μέρει ως απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη.

27 Στις 10 Ιανουαρίου 2017, ο S. De Loecker υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της επίδικης απόφασης, δυνάμει του άρθρου 90 του ΚΥΚ. Η διοικητική ένσταση απορρίφθηκε με απόφαση της ΑΣΣΠΑ της 3ης Μαΐου 2017.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

28 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 11 Αυγούστου 2017, ο S. De Loecker άσκησε προσφυγή-αγωγή ζητώντας, αφενός, να ακυρωθεί η επίδικη απόφαση και, αφετέρου, να του επιδικαστεί χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη.

29 Προς στήριξη του ακυρωτικού αιτήματος, προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αφορούσε παράβαση του άρθρου 266 ΣΛΕΕ και ο δεύτερος προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και, ειδικότερα, του δικαιώματος ακρόασης και του δικαιώματος πρόσβασης που απορρέουν από το άρθρο 41 του Χάρτη.

30 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι έπρεπε να εξεταστούν από κοινού οι δύο αυτοί λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους, κατά το δικαιοδοτικό αυτό όργανο, ο S. De Loecker υποστήριζε ότι η ΕΥΕΔ, μη έχοντας ακούσει την άποψή του κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, δεν εκτέλεσε ορθώς την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153).

31 Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η ΕΥΕΔ συνήγαγε από την ακύρωση της από 14 Απριλίου 2014 απόφασης ότι έπρεπε να είχε ακούσει τον S. De Loecker πριν από την έκδοσή της. Πλην όμως, κατά το Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, επισημαίνοντας ότι ο S. De Loecker θα μπορούσε να πείσει την ΕΥΕΔ να εκδώσει διαφορετική απόφαση και ιδίως να κινήσει διοικητική έρευνα, έκρινε ότι το ελάττωμα που ενείχε η διαδικασία δεν εντοπιζόταν στο στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο η ΕΥΕΔ εξέδωσε οριστική απόφαση, αλλά στο στάδιο κατά το οποίο η IDOC διενήργησε ανάλυση μετά το πέρας της οποίας κατάρτισε προκαταρκτική έκθεση ανάλυσης.

32 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη με το σκεπτικό της απόφασης της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), η οποία, αντιθέτως προς όσα υποστήριξε η ΕΥΕΔ, είχε εφαρμογή εν προκειμένω.

33 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι «η ΕΥΕΔ, παραλείποντας να προβεί σε ακρόαση του [S. De Loecker] στο πλαίσιο της προκαταρκτικής ανάλυσης που προηγείται της κίνησης διοικητικής έρευνας, δεν εκτέλεσε ορθώς την απόφαση του [Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης] της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), και προσέβαλε το δικαίωμα ακρόασης του [S. De Loecker]». Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την επίδικη απόφαση.

Αιτήματα των διαδίκων

34 Με την αίτηση αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να απορρίψει ως αβάσιμη την προσφυγή-αγωγή ως προς το αίτημα ακύρωσης της επίδικης απόφασης, και

– να καταδικάσει τον S. De Loecker στα δικαστικά έξοδα.

35 Ο S. De Loecker ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη ή, τουλάχιστον, ως προδήλως αβάσιμη, και

– να καταδικάσει την ΕΥΕΔ στο σύνολο των δικαστικών εξόδων·

– επικουρικώς, σε περίπτωση που το Δικαστήριο αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να κρίνει ότι η διαφορά δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως

36 Ο S. De Loecker υποστηρίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτη για τον λόγο ότι η ΕΥΕΔ περιορίζεται στην επανάληψη των επιχειρημάτων που ανέπτυξε, αφενός, ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), και, αφετέρου, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Επομένως, κατά τον S. De Loecker, με την αίτηση αναιρέσεως ζητείται στην πραγματικότητα η επανεξέταση της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και, ιδίως, η εκ νέου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

37 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, εφόσον ο διάδικος αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να συζητηθούν εκ νέου κατά την εκδίκαση της αιτήσεως αναιρέσεως. Πράγματι, αν ο διάδικος δεν μπορούσε να στηρίξει, κατά τον τρόπο αυτόν, την αίτηση αναιρέσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η διαδικασία της αναιρέσεως θα καθίστατο, εν μέρει, άνευ αντικειμένου (βλ. απόφαση της 28ης Ιουλίου 2011, Diputación Foral de Vizcaya κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-474/09 P έως C-476/09 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:522, σκέψη 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

38 Επομένως, δεδομένου ότι η ΕΥΕΔ προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 41 του Χάρτη στο πλαίσιο της εκ μέρους του εκτίμησης της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), το γεγονός ότι επαναλαμβάνει την επιχειρηματολογία που είχε ήδη προβάλει πρωτοδίκως δεν καθιστά απαράδεκτη την επιχειρηματολογία αυτή.

39 Επομένως, η αίτηση αναιρέσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

40 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ προβάλλει έναν μόνο λόγο αναιρέσεως. Με τον λόγο αυτόν, υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα κρίνοντας, στη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η ΕΥΕΔ, μη προβαίνοντας σε ακρόαση του S. De Loecker στο πλαίσιο της προκαταρκτικής ανάλυσης που προηγείται της κίνησης διοικητικής έρευνας, δεν εκτέλεσε ορθώς την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), και προσέβαλε το δικαίωμα ακρόασης του S. De Loecker.

41 Ο λόγος αυτός αναιρέσεως περιλαμβάνει τρία σκέλη με τα οποία, κατ' ουσίαν, προβάλλεται, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο S. De Loecker είχε εκθέσει την άποψή του, δεύτερον, ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), και, τρίτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο έσφαλε εφαρμόζοντας εν προκειμένω το σκεπτικό της απόφασής του της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), προκειμένου να στηρίξει την εκ μέρους του ερμηνεία της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153).

Επί του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

42 Με το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη τη διαδικασία που είχε ακολουθηθεί ούτε το γεγονός ότι η ΕΥΕΔ προέβη σε ακρόαση του S. De Loecker, δίνοντάς του την ευκαιρία να προσκομίσει κάθε στοιχείο συμπληρωματικό της αρχικής του καταγγελίας, πριν η ίδια υποβάλει εκ νέου τον φάκελο στις υπηρεσίες της Επιτροπής για την εκ μέρους τους διενέργεια προκαταρκτικής ανάλυσης.

– Επιχειρήματα των διαδίκων

43 Η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, προκειμένου να εκτελέσει την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), επανέλαβε τη διαδικασία βάσει των στοιχείων που είχε παράσχει ο S. De Loecker με την αρχική καταγγελία που κατατέθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2013. Διευκρινίζει ότι του έδωσε ωστόσο τη δυνατότητα να προσκομίσει όποιο συμπληρωματικό στοιχείο επιθυμούσε σε σχέση με την καταγγελία αυτή, πριν η ίδια υποβάλει εκ νέου τον φάκελο στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής και στην IDOC ενόψει νέας προκαταρκτικής ανάλυσης. Η ΕΥΕΔ υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι παρέσχε τη δυνατότητα αυτή στον S. De Loecker, του έδωσε την ευκαιρία να ακουστεί πριν η IDOC διεξαγάγει νέα προκαταρκτική εξέταση του φακέλου και, επομένως, πριν από την έκδοση της επίδικης απόφασης. Το Γενικό Δικαστήριο, όμως, δεν έλαβε υπόψη το στοιχείο αυτό στο πλαίσιο της ανάλυσής του.

44 Εξάλλου, η ΕΥΕΔ εκθέτει ότι θεώρησε ότι ήταν προσφορότερο για τους σκοπούς της προκαταρκτικής ανάλυσης να ζητηθεί από τον S. De Loecker να διατυπώσει εκ νέου εγγράφως την άποψή του, συνοδεύοντάς την ενδεχομένως με συμπληρωματικά στοιχεία, αντί η ίδια να διαβιβάσει απλώς εκ νέου στις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες την αρχική καταγγελία ή να ακούσει τον S. De Loecker αμέσως μετά την πρώτη προκαταρκτική ανάλυση. Οι υπηρεσίες αυτές, ελλείψει νέων στοιχείων, προφανώς δεν θα κατέληγαν σε διαφορετικό αποτέλεσμα από εκείνο της πρώτης εξέτασης. Εφόσον ο S. De Loecker δεν προσκόμισε κανένα νέο στοιχείο, δεν ήταν αναγκαίο να εκθέσει για δεύτερη φορά την άποψή του κατά τη νέα προκαταρκτική ανάλυση.

45 Η ΕΥΕΔ υπενθυμίζει ότι, εν προκειμένω, δεν μεταβίβασε στην IDOC τις εξουσίες της και υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι απόκειται, ως εκ τούτου, μόνο στην ίδια, ως ΑΣΣΠΑ, να διασφαλίσει τον σεβασμό του δικαιώματος ακρόασης. Διευκρινίζει ότι, μολονότι δεν αποκλείεται, στο πλαίσιο μιας τέτοιας ανάλυσης, η IDOC να διαπιστώσει ανακολουθίες ή να εκτιμήσει ότι απαιτείται ο καταγγέλλων να διευκρινίσει ορισμένα στοιχεία, στην περίπτωση αυτή η εν λόγω υπηρεσία μπορεί να προτείνει στην ΕΥΕΔ να ζητήσει από αυτόν συμπληρωματικές πληροφορίες. Εντούτοις, μια τέτοια ενέργεια δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος ακρόασης και των δικαιωμάτων άμυνας, αλλά αφορά τη διερεύνηση του φακέλου από τη Διοίκηση.

46 Η ΕΥΕΔ συνάγει από τα ανωτέρω ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το δικαίωμα ακρόασης που απορρέει από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη είχε εφαρμογή στη διαδικασία έκδοσης προπαρασκευαστικής πράξης. Η ΕΥΕΔ φρονεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έσφαλε επίσης μη λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο S. De Loecker είχε εκθέσει την άποψή του πριν από τη διενέργεια της νέας προκαταρκτικής ανάλυσης του φακέλου από την IDOC.

47 Απαντώντας, ο S. De Loecker υποστηρίζει ότι ουδέποτε του δόθηκε πραγματικά η δυνατότητα να εκθέσει την άποψή του στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησης αρωγής.

48 Ειδικότερα, ο S. De Loecker επισημαίνει ότι, εν προκειμένω, είχε αποστείλει στην ΕΥΕΔ έγγραφο του προέδρου της διαχειριστικής επιτροπής του Υπουργείου Εξωτερικών του Βασιλείου του Βελγίου το οποίο επιβεβαίωνε τα διάφορα στοιχεία που επικαλέστηκε προς στήριξη της αίτησης αρωγής.

Υποστηρίζει ότι, επειδή η IDOC δεν τον άκουσε, δεν μπόρεσε να προβάλει τα στοιχεία αυτά ενώπιον της εν λόγω υπηρεσίας, ούτε να υποβάλει σε αυτήν αντίγραφο του ως άνω εγγράφου και να ζητήσει να ακουστεί η άποψη του συντάκτη του εγγράφου αυτού κατά τη διάρκεια της διοικητικής έρευνας. Ως εκ τούτου, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι είχε προσβληθεί το δικαίωμά του να εκθέσει λυσιτελώς και ουσιαστικώς την άποψή του, πριν από την απόρριψη της αίτησης αρωγής από την ΕΥΕΔ.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

49 Πρώτον, κατά το μέτρο που η ΕΥΕΔ προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η ίδια προέβη σε ακρόαση του S. De Loecker, δίνοντάς του την ευκαιρία να προσκομίσει κάθε στοιχείο συμπληρωματικό της αρχικής του καταγγελίας, πριν υποβληθεί εκ νέου ο φάκελος στις υπηρεσίες της Επιτροπής ενόψει προκαταρκτικής ανάλυσης, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, επισήμανε το γεγονός αυτό πριν διευκρινίσει, ιδίως στη σκέψη 57, ότι η πλημμέλεια της διαδικασίας αφορούσε το στάδιό της κατά το οποίο η IDOC διενήργησε προκαταρκτική ανάλυση μετά το πέρας της οποίας κατάρτισε προκαταρκτική έκθεση ανάλυσης που απευθυνόταν στην ΕΥΕΔ.

50 Δεύτερον, κατά το μέτρο που η ΕΥΕΔ υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το δικαίωμα ακρόασης είχε εφαρμογή κατά τη διαδικασία έκδοσης προπαρασκευαστικής πράξης, χωρίς να λάβει υπόψη ότι η ίδια δεν είχε μεταβιβάσει τις εξουσίες της στην IDOC, διαπιστώνεται ότι από τις σκέψεις 57, 59 και 65 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο S. De Loecker έπρεπε να ακουστεί κατά τη διάρκεια της έρευνας που διεξήγαγε η IDOC, δηλαδή κατά το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο η εν λόγω υπηρεσία διενήργησε προκαταρκτική ανάλυση μετά το πέρας της οποίας κατάρτισε προκαταρκτική έκθεση ανάλυσης.

51 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη τα στοιχεία στα οποία αναφέρθηκε η ΕΥΕΔ, αλλά απλώς συνήγαγε από αυτά διαφορετικές έννομες συνέπειες.

52 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου και του τρίτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

53 Το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 55 έως 57 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Με το σκέλος αυτό του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153). Κατά την άποψή της, η εσφαλμένη ερμηνεία έγκειται στο ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η απόφαση αυτή του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης υποχρέωνε την ΕΥΕΔ να ακούσει τον S. De Loecker στο στάδιο της προκαταρκτικής ανάλυσης.

54 Με το τρίτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη εκτίμησης εφαρμόζοντας εν προκειμένω το σκεπτικό της απόφασής του της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74). Υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι, σε αντίθεση με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, η οποία αφορούσε το δικαίωμα ακρόασης στο πλαίσιο διοικητικής έρευνας, η εν προκειμένω υπόθεση αφορά φερόμενη προσβολή του δικαιώματος αυτού κατά την προκαταρκτική ανάλυση που διενήργησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής για λογαριασμό της ΕΥΕΔ και η οποία προηγείται της διοικητικής έρευνας.

– Επιχειρήματα των διαδίκων

55 Η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), είναι εσφαλμένη, επειδή το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε ότι η απόφαση αυτή υποχρέωνε την ΕΥΕΔ να ακούσει τον S. De Loecker ήδη κατά το στάδιο της διενέργειας της προκαταρκτικής ανάλυσης από την IDOC. Η ΕΥΕΔ φρονεί ότι, στις σκέψεις 44 έως 49 της απόφασής του, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαπίστωσε μόνον ότι η ΕΥΕΔ είχε προσβάλει το δικαίωμα του S. De Loecker να ακουστεί πριν από την έκδοση της επίδικης απόφασης, η οποία περάτωσε τη διαδικασία χωρίς να δοθεί συνέχεια και απέρριψε ως εκ τούτου την καταγγελία του. Κατά συνέπεια, η ΕΥΕΔ υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης έκρινε ότι η υποχρέωση ακρόασης του S. De Loecker έπρεπε να τηρηθεί πριν η ίδια εκδώσει οριστική απόφαση η οποία θα ήταν κατ' ανάγκην μεταγενέστερη της προκαταρκτικής ανάλυσης του φακέλου από την IDOC.

56 Η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, πρώτον, ότι η προκαταρκτική αυτή ανάλυση δεν συνιστά βλαπτική πράξη που θίγει τα δικαιώματα του S. De Loecker, αλλά εσωτερική πράξη αμιγώς προπαρασκευαστικής φύσης, η οποία δίνει στην ΑΣΣΠΑ τη δυνατότητα να εκτιμήσει αν πρέπει να κινήσει ή όχι διοικητική έρευνα. Επικαλείται ως προς το σημείο αυτό την απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, Επιτροπή κατά Νανόπουλου (T-308/10 P, EU:T:2012:370, σκέψη 85). Όταν η ΑΣΣΠΑ αποφασίζει αν θα κινήσει διοικητική έρευνα, λαμβάνει υπόψη διάφορα στοιχεία, μεταξύ των οποίων την προκαταρκτική ανάλυση που διενεργεί η IDOC. Επομένως, μέτρο εις βάρος του ενδιαφερομένου δεν είναι η προκαταρκτική έρευνα, αλλά η απόφαση με την οποία απορρίπτεται η αίτηση αρωγής. Πλην όμως, πριν λάβει την απορριπτική αυτή απόφαση, η ΑΣΣΠΑ άκουσε τον ενδιαφερόμενο, ο οποίος είχε τότε την ευκαιρία να προβάλει οποιοδήποτε επιχείρημα και να προσκομίσει κάθε έγγραφο το οποίο δεν είχε υποβάλει κατά την κατάθεση της αίτησης αρωγής.

57 Δεύτερον, η ΕΥΕΔ επισημαίνει ότι σε αυτήν εναπόκειται, ως ΑΣΣΠΑ, να διασφαλίζει τον σεβασμό του δικαιώματος ακρόασης πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης. Ειδικότερα, η IDOC παρέχει μόνον υπηρεσία υποστήριξης, στο πλαίσιο του διοικητικού διακανονισμού (Service-Level Arrangement – SLA) που έχει συναφθεί μεταξύ της ΕΥΕΔ και των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής.

58 Τρίτον, η ΕΥΕΔ επισημαίνει ότι ούτε από το παράρτημα IX του ΚΥΚ, που αφορά τις πειθαρχικές διαδικασίες, ούτε από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη προκύπτει ότι το δικαίωμα ακρόασης εφαρμόζεται ήδη κατά το στάδιο της προκαταρκτικής ανάλυσης του φακέλου.

59 Εν προκειμένω, αφού έδωσε στον S. De Loecker την ευκαιρία να παράσχει κάθε συμπληρωματικό πραγματικό στοιχείο προς στήριξη της καταγγελίας του για παρενόχληση, η ΕΥΕΔ εκτίμησε, βάσει της προκαταρκτικής ανάλυσης που διενήργησε η IDOC και των συστάσεων της υπηρεσίας αυτής, ότι ο φάκελος δεν περιείχε επαρκή στοιχεία που να συνιστούν αρχή απόδειξης παρενόχλησης εις βάρος του. Κατά συνέπεια, η ΕΥΕΔ ενημέρωσε τον S. De Loecker ότι δεν φαινόταν δικαιολογημένη η κίνηση διοικητικής έρευνας κατά του προσώπου που φερόταν ότι τον είχε παρενοχλήσει. Η ΕΥΕΔ φρονεί ότι δεν υπήρχε λόγος να τον ακούσει εκ νέου σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας. Αντιθέτως, η ΕΥΕΔ υποστηρίζει ότι, αν είχε αποφασιστεί να κινηθεί τέτοια έρευνα, ο S. De Loecker θα είχε την ευκαιρία να ακουστεί, δηλαδή να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες και παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια και, ειδικότερα, πριν από την περάτωση της διοικητικής έρευνας.

60 Με το τρίτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η ΕΥΕΔ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση το σκεπτικό της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), της οποίας γίνεται επίκληση στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

61 Η ΕΥΕΔ επισημαίνει ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), αφορούσε το ζήτημα αν πριν από την πειθαρχική διαδικασία που είχε κινηθεί κατά του συγκεκριμένου υπαλλήλου της Ένωσης έπρεπε να είχε

προηγηθεί διοικητική έρευνα. Η ΕΥΕΔ φρονεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση αυτή, ότι η Επιτροπή δεν τήρησε τις εκτελεστικές της διατάξεις, επειδή κίνησε πειθαρχική διαδικασία χωρίς τη διεξαγωγή προηγούμενης διοικητικής έρευνας, κατά τη διάρκεια της οποίας έπρεπε να ακουστεί ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος. Πλην όμως, η υπό κρίση υπόθεση είναι προδήλως διαφορετική από την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση για δύο λόγους. Η ΕΥΕΔ εκθέτει, αφενός, ότι η διοικητική έρευνα, αν είχε κινηθεί, δεν θα αφορούσε τον S. De Loecker αλλά τον φερόμενο ως δράστη της παρενόχλησης. Αφετέρου, εν προκειμένω, δεν κινήθηκε οποιαδήποτε διοικητική έρευνα ή πειθαρχική διαδικασία.

62 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε στην υπό κρίση υπόθεση το σκεπτικό της απόφασής του της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), συγχέοντας τα διάφορα στάδια της διαδικασίας, ήτοι την προκαταρκτική ανάλυση, τη διοικητική έρευνα, την προπειθαρχική διαδικασία και την πειθαρχική διαδικασία.

63 Ο S. De Loecker αμφισβητεί το βάσιμο της επιχειρηματολογίας της ΕΥΕΔ σχετικά με την ερμηνεία του σκεπτικού της απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153).

64 Επιπλέον, ο S. De Loecker υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία της ΕΥΕΔ σχετικά με την αδυναμία εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), είναι προδήλως απαράδεκτη, δεδομένου ότι η ΕΥΕΔ δεν αναπτύσσει κανένα σχετικό στοιχείο, και αμφισβητεί, εν πάση περιπτώσει, την επιχειρηματολογία αυτή.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

65 Στη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο S. De Loecker έπρεπε να ακουστεί κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας, ήτοι κατά το στάδιο κατά το οποίο η IDOC διενεργεί προκαταρκτική ανάλυση μετά το πέρας της οποίας καταρτίζει έκθεση η οποία περιέχει σύσταση σχετικά με το αν, όσον αφορά την παρενόχληση, υπάρχει αρχή απόδειξης η οποία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την κίνηση διοικητικής έρευνας.

66 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι όποιος καταθέτει, βάσει των άρθρων 12α και 24 του ΚΥΚ, αίτηση αρωγής επειδή υφίσταται ηθική παρενόχληση μπορεί να επικαλεστεί το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σχετικά με τα περιστατικά που τον αφορούν, στο πλαίσιο της αρχής της χρηστής διοίκησης (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Απριλίου 2019, OZ κατά ΕΤΕπ, C-558/17 P, EU:C:2019:289, σκέψη 50).

67 Πράγματι, το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη ορίζει ότι το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση προτού ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

68 Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης εγγυάται σε όλους τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή, λυσιτελώς και ουσιαστικώς, την άποψή τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως που θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Απριλίου 2019, OZ κατά ΕΤΕπ, C-558/17 P, EU:C:2019:289, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

69 Στη συνέχεια, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το δικαίωμα ακρόασης επιδιώκει διττό σκοπό. Αφενός, συμβάλλει στην κατά το δυνατόν ακριβέστερη και ορθότερη εξέταση του φακέλου και εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και, αφετέρου, διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία του ενδιαφερομένου. Ειδικότερα, το δικαίωμα ακρόασης σκοπεί να διασφαλίσει ότι κάθε βλαπτική απόφαση λαμβάνεται εν πλήρη γνώσει της καταστάσεως και επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να παράσχει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να διορθώσει ένα λάθος ή στον ενδιαφερόμενο να προβάλει στοιχεία

της προσωπικής του καταστάσεως που συνηγορούν υπέρ του να ληφθεί η απόφαση, να μη ληφθεί ή να έχει το τάδε ή το δείνα περιεχόμενο (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Ιουλίου 2014, Kamino International Logistics και Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 και C-130/13, EU:C:2014:2041, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, σκέψεις 37 και 59).

70 Εν προκειμένω, η επίδικη απόφαση, με την οποία η ΕΥΕΔ απέρριψε την αίτηση αρωγής που υπέβαλε, δυνάμει των άρθρων 12α και 24 του ΚΥΚ, ο S. De Loecker συνιστά ατομικό μέτρο εις βάρος του, κατά την έννοια του άρθρου 41, παράγραφος 2, του Χάρτη.

71 Όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και υποστήριξε η ΕΥΕΔ με την αίτηση αναιρέσεως, η υπηρεσία αυτή εξέδωσε, βάσει της προκαταρκτικής ανάλυσης που διενεργήθηκε από την IDOC, την επίδικη απόφαση η οποία αντικατοπτρίζει τα πορίσματα της εν λόγω ανάλυσης. Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο διενεργείται η ανάλυση αυτή, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, κατ' εφαρμογήν του παραρτήματος 6 της συμφωνίας επιπέδου υπηρεσιών με στοιχεία Ares (2013)859A35 που συνήφθη μεταξύ της ΕΥΕΔ και της ΓΔ «Ανθρώπινοι πόροι και Ασφάλεια», μολονότι η ΕΥΕΔ παραμένει η ΑΣΣΠΑ που λαμβάνει την τελική απόφαση, η διεξαγωγή του «επιχειρησιακού» τμήματος της διαδικασίας εναπόκειται στην IDOC.

72 Όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 24 και 25 της παρούσας απόφασης, ο S. De Loecker ακούστηκε πριν η IDOC διενεργήσει την ανάλυσή της. Αντιθέτως, δεν ακούστηκε στο πλαίσιο της προκαταρκτικής ανάλυσης που διενεργήθηκε από την IDOC ούτε πριν η IDOC απευθύνει τις συστάσεις της στην ΕΥΕΔ ούτε πριν η ΕΥΕΔ λάβει την επίδικη απόφαση.

73 Πλην όμως, εφόσον η ΕΥΕΔ εξέδωσε την απόφαση αυτή βάσει της προκαταρκτικής ανάλυσης και των συστάσεων της IDOC, όφειλε να διασφαλίσει τον σεβασμό του δικαιώματος ακρόασης του S. De Loecker, δίνοντάς του τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του και ενδεχομένως να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες στο πλαίσιο της έρευνας που διεξήγαγε η IDOC. Πράγματι, η ακρόασή του θα μπορούσε, ενδεχομένως, να οδηγήσει την IDOC στη διατύπωση διαφορετικών πορισμάτων, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα τη διεξαγωγή διοικητικής έρευνας.

74 Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση αρωγής στο πλαίσιο καταγγελίας για ηθική παρενόχληση, όπως η επίδικη απόφαση, μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες για τον ενδιαφερόμενο, λαμβανομένου υπόψη ότι, αφενός, τα περιστατικά ηθικής παρενόχλησης μπορούν να έχουν επιβλαβέστατες συνέπειες για την υγεία του παθόντος και, αφετέρου, η ενδεχόμενη αναγνώριση από τη Διοίκηση της ύπαρξης ηθικής παρενόχλησης μπορεί, αυτή καθεαυτήν, να συμβάλει θετικά στη θεραπευτική διαδικασία ανασυγκρότησης της προσωπικότητάς του.

75 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη ούτε ερμήνευσε εσφαλμένα την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 16ης Δεκεμβρίου 2015, De Loecker κατά ΕΥΕΔ (F-34/15, EU:F:2015:153), κρίνοντας ότι προσεβλήθη το δικαίωμα ακρόασης του S. De Loecker.

76 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2017, Kerstens κατά Επιτροπής (T-270/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:74), αρκεί η επισήμανση ότι, όπως προκύπτει από τη χρήση, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, της λέξης «εξάλλου», πρόκειται απλώς για επάλληλη αιτιολογία την οποία παρέθεσε το Γενικό Δικαστήριο. Υπό τις συνθήκες αυτές, το τρίτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

77 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέο ως αβάσιμο και το τρίτο σκέλος του ως αλυσιτελές, η δε αίτηση αναιρέσεως πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

78 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο S. De Loecker ζήτησε την καταδίκη της ΕΥΕΔ στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει η ΕΥΕΔ να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έβδομο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)